

Urinprovtagning med påse av barn

Urinprovtagning med påse utförs på små barn som inte kan ge rent midstream urinprov. Det bästa provet är av morgonurin, då det gått åtminstone 4–6 timmar sedan senaste urinavgång. Om du avviker från dessa instruktioner, berätta om det för den som tar emot urinprovet.

Förnödenheter för provtagningen (som du får på laboratoriet)

1. Påse för urinprov och överföringsadapter (bild 1).
2. Ett eller några provrör för urinprovet. Varje provrör har en **volym på 4 ml** och har undertryck. **Provrörskorken får inte öppnas.**
3. Etiketter för anteckning av personuppgifter
4. Tvättlappar (kompresser eller motsvarande)

Hur urinprovet fås

Tvätta dina händer. Tvätta barnets underliv med varmt vatten **utan tvål och utan desinficerande ämnen.**

Tvätt och applicering av påsen på pojkar

Fukta tvättlapparna för underlivstvätt med varmt vatten. Använd varje tvättlapp endast för en (1) avtorkning.

1. Tvätta först området under testiklarna samt utsidan av förhuden.
2. Dra förhuden tillbaka endast så långt som den går lätt bakåt. Rengör därefter omsorgsfullt urinrörsmynningen.
3. Dra emellanåt förhuden tillbaka till det normala läget och sedan åter bakåt. På detta sätt kan du rengöra bort extra sekret från undre sidan av förhuden. Var försiktig så förhuden inte är tillbakadragen alltför länge. Då kan ändan av penis svälla vilket medför att förhuden inte längre kan fås tillbaka till det normala läget.
4. Lägg till sist en ren kompress kring penis så att den inte vidrör testiklarna längre.
5. Kontrollera att **proppen i urinuppsamlingspåsens botten är ordentligt fast.**
6. Ta bort pappret som skyddar urinpåsens limområde.
7. Ta bort kompressen och stick gossens penis in i påsen.
8. Utsläta huden försiktigt genom att spänna den en aning och fäst limområdet mot huden genom att limma nerifrån uppåt.

Tvätt och applicering av påsen på flickor

Fukta tvättlapparna för underlivstvätt med varmt vatten. Använd varje tvättlapp för endast en (1) avtorkning.

1. Sära blygdläpparna och rengör området kring urinrörsöppningen och själva öppningen omsorgsfullt genom att torka framifrån bakåt.
2. Lägg en torr kompress mellan blygdläpparna så att blygdläpparna hålls isär.
3. Torka huden omkring.
4. Kontrollera att **proppen i urinuppsamlingspåsens botten är ordentligt fast**.
5. Ta bort papperet som skyddar urinpåsens limområde.
6. Ta bort kompressen som är mellan blygdläpparna och fäst påsen tätt kring urinrörsöppningen.
7. Utsläta huden försiktigt genom att spänna den en aning och fäst limområdet mot huden genom att limma påsen först fast i området mellan ändtarmen och slidan.

Hur urinpåsen tas av

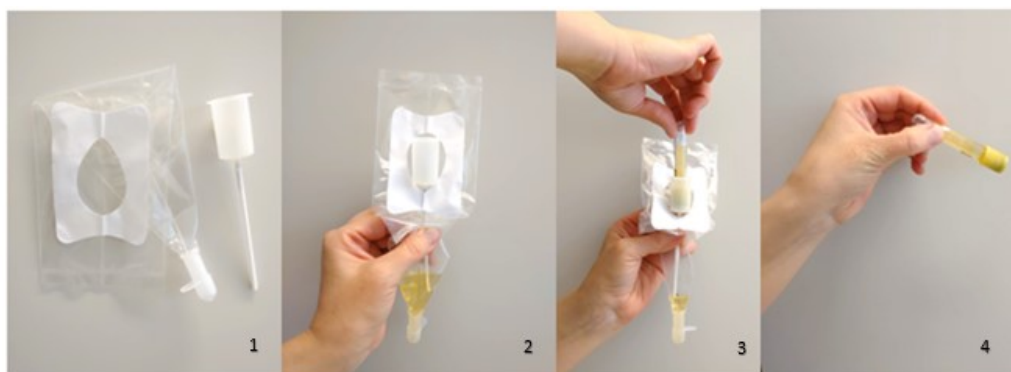
Håll ett öga på hur urinpåsen fylls och **ta av urinpåsen genast när urin har runnit in i påsen.**

1. Om barnet inte urinerat **inom en (1) timme efter att urinprovtagningsspåsen anlagts**, ta av påsen, utför ny tvätt och applicera en ny påse.
2. Om påsen eller blöjan innehåller **avföring måste provet kasseras**. I detta fall ska ny tvätt utföras och ny påse appliceras omedelbart.
3. När påsen innehåller urin, ta av den genom att lösgöra den uppifrån ner. Håll påsen upprätt.

Handläggning av urinprovet och överföring i provrör med hjälp av adapter

Öppna inte provrörskorken.

1. Håll urinpåsen upprätt.
2. Doppa adaptern så lågt in i urinpåsen att spetsen kommer väl under vätskeytan. Vid behov kan du pressa urinpåsen en aning ihop så att adapterspetsen verkligen når ordentligt under vätskeytan (se bild 2).
3. Håll adaptern på plats med ena handen och tryck med den andra handen provröret med korken före mot nålen som finns i adaptersns övre del så djupt det går. Urin flödar nu från påsen in i provröret (bild 3).
4. Dra provröret bort från adaptern när flödet av urin från påsen in i röret upphört.
5. Blanda innehållet i provröret genom att lugnt vända röret uppochner 8–10 gånger. Nu blandar sig konserveringsmedlet med urinprovet. **Skaka inte röret (bild 4)**.
6. Fyll alla provrör på samma sätt.

7. Kassera urinpåsen och adaptern med det vanliga hushållsavfallet.
8. **Skriv barnets namn, personbeteckning (personnummer), provtagningsdatum och provtagningsklockslog på namnetiketterna som följer med bland förnödenheterna från laboratoriet. Skriv ordet PÅSE på etiketten.** Anteckna också tiden sedan senaste urinavgång (i antal timmar).
9. Laboratoriet undersöker inga prov som saknar namn.
10. Fäst en namnetikett på varje provrör.
11. För provrören så fort som möjligt till laboratoriet under loppet av samma dag som du tagit provet. Provrören kan förvaras i rumstemperatur endast i 8 timmar, och rören måste eventuellt transporteras till analyslaboratoriet.
12. Urinprov får inte frysa.
13. Provburken kan kasseras med det sedvanliga hushållsavfallet.

Om du har frågor gällande provtagningen, ta gärna kontakt med avdelningen eller polikliniken som ordinerat undersökningen. Du kan fråga efter svaret hos den vårdande enheten.

Granskad 22.12.2022 Arbetsgruppen för preanalytik